

གལ་ཆེ་འི་གསར་འཕྲུང་།

2024ཨ་འི་ཟླ་ 6 ཆེས་ 25

3

“མི་རིགས་ལྗ་བརྩ་ད་བྱལ་གོང་བྱ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་ན་གྲུང་དུ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཆོགས་པ་ཡིན་”

(པར་རྩིས་དང་པོར་མཐུད།)

གཟུགས་སྒྲོབས་ཆེ་བའི་དུ་གཡང་ལུན་གྱིས་ཡར་ལངས་ནས་སློ་པོ་ཞི་ལགས། སྐྱ་ཁམས་བཟང་། ངའི་པ་ལུལ་མགོ་ལོག་གཅིག་སྐུལ་རྒྱང་ཡིན། དེ་སྔོན་འགྲིམ་འབྲལ་སྐུལ་འདྲེན་གྱི་ཆ་རྒྱུན་ཞན་པ་དང་གང་ཉར་ལག་ཙལ་ཡག་པོ་མེད་པའི་རྒྱེན་གྱིས་ཆོགས་ཤ་དང་ལུག་ཤ་ཉར་ཆོགས་ཕྱེད་ཁག་པོ་ཡོད། ད་ཆ་འཛོཾ་བར་འཕྱུར་ཐྱོག་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱང་སོང་ཞེས་ཞུས།

ཡངས་ཤིང་བྱ་ཆེ་བའི་གྲང་གོའི་འཕོ་འཕྱུར་ཆེན་པོ་དེ་རི་འདབས་དང་། རྒྱ་བོ་། ཏུང་ཆང་བཅས་ཆང་མར་བྱུང་ཡོད།

ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕྱིར་མིག་ལྟ་སྐབས་གྲུང་གོ་གསར་པ་དབུ་བརྟེས་ཚུན་དུ་གནམ་ས་སྒྲ་འོག་ཏུ་འབྱུར་བ་ལྟ་བུའི་འབྱུར་ལྷོག་ཕྱིན་པའི་སྤྱོང་ཆོར་སྔར་ལས་ཟབ་མོ་བྱུང་། སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུའི་སོ་བསམ་སྒོ་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཆོན་ནང་ཉེ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་དོན་ཡོད་དམ་ཞེས་བཀའ་འདྲི་གནང་བར།

དགེ་སྤྱོད་ཆོས་མཉམ་དུ་ཡོད། ཉལ་མའི་དཔག་འཇུག་དང་། ལྷགས་པག་ལོའི་གསར་བཟེ། ནན་རྩུའུ་གྲུང་མར་སོགས་ཁྱིད་སྤྱོང་ཞེས་ཞེས་འཆང་ཁ་ཤིག་ཤིག་ངང་ལན་བཏད།

སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུའི་ཅི་ཞི་ཅིན་མིང་གིས་དབུ་ལྷོག་ལྷོག་གནང་ནས་བསྟོད་བཟླགས་གནང་བཞིན་“གྲུང་རྩ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཆོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བརྟན་པོར་འཇུགས་སུ་དེ་སྒྲིབ་གྲའི་བསམ་སྒོ་ཆབ་སྤྱིད་སྒྲིབ་ཆོན་གྱི་གཙོ་གནད་ཅིག་དུ་བཅིས་ཏེ། གྲུང་གོ་གྲང་ཁྱབ་ཏར་དང་གྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་གཏན་ཆུང་དང་། ཏུས་རབས་གསར་པའི་གྲང་གོའི་ལུགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱུ་ལལ་སྒྲོབས་ཆེན་འཇུགས་སྐྱར་དང་མི་རིགས་བསྐར་དར་གྱི་བྱ་གཞག་ལླབ་ས་པོ་ཆེར་སྤྱོགས་ཡོངས་ནས་སྐུལ་འདེད་བཀྲང་བའི་གཏམ་རྒྱུད། གྲུང་རྩ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཆོགས་པ་དང་མི་རིགས་མཐུན་སྐུལ་ཡར་ཐོན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་བཅས་ཡག་པོ་བརྒྱེད་ནས་གྲུང་རྩ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཆོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྒྱུང་ཕྱིས་པའི་དུས་ནས་སྐུ་གཙོའི་སེམས་ནང་འཇགས་པར་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་རེད།

ཆོས་19ཉེན་གྱི་ཕྱི་དྲོ་ཉིང་ཁར་ལེབས་འབྱོར་ཟིན་ཞིང་། ཉིན་དྲར་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུའི་ཅི་ཞི་ཅིན་མིང་གིས་མིང་ཉིང་གྲོང་རྫལ་གྱི་ཉེ་དུས་གྱི་གནས་ཚུལ་མཐུན་རྟོགས་གནང་བ་རེད།

སྤུའི་ཅན་དུ་བྱལ་གས་གནང་རིང་སྒོ་མཐུན་ཞི་ཅིན་མིང་གིས་སྡེ་ཁྱིད་དེ་སྤུའི་ཅན་དང་ཉིང་ཁའི་མཉམ་ལས་ཁ་གཏད་རིགས་སྐྱར་གྱི་འགན་བཞིས་སྤྱོང་ཡོད། “བྱེ་མང་སྐམ་པོ་ནས་གཤེས་གྱི་བྱེ་མང་བར་དང་གནས་སྤོལ་ཡལ་མི་འདེགས་སྒྲིག་བྱ་སྟོན་གྱི་མིན་ཉིང་གྲོང་ཆོ་བསྐྱར་པ་ནས་མིན་ཉིང་གྲོང་རྫལ་དུ་འབེལ་བྱས་བྱུང་བའི་བར་ལོ་ངོ་20ལྷག་ཙམ་འདས་ཟིན་ཞིང་། སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུའི་ས་དེ་གའི་ཡལ་མི་ཆོད་བར་ཐུགས་ལ་བཞག་གནང་ཡོད།

“དབུལ་སྐྱོར་མད་ལང་རང་སེམས་མག་ཆེན་པོ་དེ་འདུ་ཆོད་དོན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་སྤྱོང་སྤྱད་ཞི་རུའི་ཀུའི་མཐོང་བས་ཡིན་”

“གོ་ཐོས་ལ་དང་ལྟ་འཇུགས་སྐྱར་ཡག་པོ་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཁྱད་ལུན་ཐོན་ལས་གྲང་འདུག་ཟེར་གྱི་འདུག དེ་སྔོན་དཀའ་ཆོགས་ཤིན་དུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་དེད་ཆ་ཞེས་མངར་བྱུན་ཆང་ཐོན་ས་ཞིག་ཏུ་གྲུར་པ་ནི་མི་རྒྱམས་སེམས་འགྲལ་ཐེབས་པོས་པ་དང་དགའ་བ་སྐྱེདོས་པ་ཞིག་རེད་འདུག་”

གནའ་དགོན།

“**བྱུལ་གཅེས་ཆོས་གཅེས་ཀྱི་སྤེལ་རྒྱུན་བཟང་པོ་**”

དར་སྤེལ་གཏོང་དགོས་”

མཆོ་སྔན་ནི་བོད་དང་། ཤིན་ཙང་། ཀན་སུའུ་ སི་ཁྲོན་བཅས་དང་ཕན་རྒྱུན་སྐུལ་ཡོད་པས་གནའ་ལྷ་མོ་ནས་སྤྲ་མངར་རིག་གནས་མཉམ་འདྲེས་དང་མི་རིགས་དབར་འབྲེལ་འདྲིམ་སྤེལ་རེས་བྱེད་པའི་འབྲལ་ལམ་གནད་ཆེ་ས་ཞིག་རེད།

ཟི་ལིང་འདྲི་ཉིད་མཛོས་སྤུག་ལུན་པའི་དུ་པན་པོ་བོད་དང་སྤོ་མེ་ལའི་བར་དུ་ཆགས་ཤིང་། མང་བོད་གནའ་ལམ་གྱི་འདས་སོང་བྱས་

སྤྱོང་བ་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕོ་འཕྱུར་བྱུང་ཚུལ་བདེན་དཔང་ཐུབ་པའི་ཙོང་ཁ་དགོན་འདྲི་ཉིད་གནའ་འགྲོང་ཟི་ལིང་གི་གྲོང་དབུས་སུ་གནས་ཡོད། དགོན་པའི་ར་སྐྱར་གྱི་མདུན་དུ་ཙོང་ཁ་དགོན་དམངས་གཙོ་བདག་གཉེར་ལུ་ཡོན་སྐྱེན་ཁང་གི་གྲུའུ་རེན་སྐར་བ་དང་གདབང་བཟང་པོས་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུའི་ར་མངལ་དར་སུལ་བ་དང་། དགོ་འདུན་པས་ལག་དུ་དྲི་བཟང་འབྲལ་བའི་བསང་མོར་འབྲེར་བ་དང་གདུགས་སུབ་སྟེ་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུའི་ར་བསུ་བ་ཞུས་པ་རེད།

ལོ་ངོ་སྔོང་སྤུག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལུན་པའི་ཙོང་ཁ་དགོན་གྱིས་གྲུང་དབྱང་སྤྱིད་གཞུང་སྐབས་རིམ་བྱུང་དང་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྐྱར་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཇེ་ཟབ་དུ་གཏོང་བའི་མད་འབྲེལ་ཟམ་ལྟ་བུའི་ལུས་པ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་བཏོན་ཡོད་ལ། ང་ཆོའི་ཏར་གོ་གསར་བཟེ་པ་བྱུན་རབས་ཆོས་མི་རིགས་ལས་དོན་དང་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ལ་ཐུགས་ཁྱུར་དང་སྐུལ་འདེད་བཀྲང་བའི་འོད་སྟོང་འཕྲོ་བའི་ལོ་རྒྱུས་གྲུང་བདེན་དཔང་བྱས་ཡོད།

སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུའི་ཅི་ཞི་ཅིན་མིང་གིས་ཙོང་ཁ་དགོན་དུ་རྒྱུན་འཇུགས་བྱས་པའི་མཆོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་མི་རིགས་མཐུན་སྐུལ་ཡར་ཐོན་སྐབ་གསོའི་ཞེན་གཞིའི་འགྲམས་སྟོན་ལ་གཟིགས་སྐྱོར་གནང་བ་རེད།

“གསར་བཟེ་པ་བྱུན་རབས་རྒྱམས་ལ་སྤྱོད་སྟོང་བྱས་ནས་དུས་རབས་གསར་པའི་ཏར་གོ་འཐབ་སྤྱོགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་ལས་དོན་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་ལས་དོན། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལས་དོན་བཅས་དེ་བས་ལེགས་པར་སྐུབ་དགོས་”

བྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བ། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལྟ་བ། རིག་གནས་ཀྱི་ལྟ་བ། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་བཅས་ཀྱི་མད་ལ་གནའ་བོའི་དགོན་པ་ནས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕེལ་འབྱུར་དང་འཕོ་འཕྱུར་གྱི་ཆོས་ཉིང་མངོན་གྱི་ཡོད། སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུའི་ཅི་ཞི་ཅིན་མིང་གིས་“ར་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་གནས་ལུལ་བཞག་འདྲིར་སྤང་སྟོང་ཡག་པོ་བྱས་ནས་གྲུང་རྩ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཆོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཇེ་ཟབ་དུ་གཏོང་བ་དང་མི་རིགས་མཐུན་སྐུལ་ཡར་ཐོན་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བར་ལེགས་སྐྱོས་གསར་པ་འབྲལ་དགོས་”ཞེས་ནན་བཤད་གནང་བ་རེད།

ཆོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ནས་ཕྱིར་ལེབས་སྐབས་དགེ་འདུན་པ་ཆོས་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུའི་ར་མངལ་དར་སུལ་ནས་ལེབས་བསུ་ཞུས་པ་རེད།

སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུའི་ཅི་ཞི་ཅིན་མིང་གིས་“གྲུང་གོའི་ལུགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱལ་ཁབ་སྒྲོབས་ཆེན་འཇུགས་སྐྱར་དང་མི་རིགས་བསྐར་དར་གྱི་བྱ་གཞག་ལླབ་ས་པོ་ཆེར་སྤྱོགས་ཡོངས་ནས་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བར། ཟུ་ཆེའི་དད་ལུན་མང་ཆོགས་རྒྱུད་པའི་བྱལ་ཡོངས་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱིས་མཐུན་སྐུལ་འབད་འཐབ་བྱེད་དགོས། སྤྱད་ཕྱིན་མཆོ་སྔོན་གྱི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྐྱར་ལས་རིགས་ཀྱིས་བྱལ་གཅེས་ཆོས་གཅེས་ཀྱི་སྤེལ་རྒྱུན་བཟང་པོ་དར་སྤེལ་བཀྲང་སྟེ་ཆོས་ལུགས་ཞི་དུལ་དང་། སྤྱི་ཆོགས་ཞི་མཐུན། མི་རིགས་འཆམ་མཐུན་བཅས་ལ་སྐུལ་འདེད་བཀྲང་ནས་གྲུང་གོའི་ལུགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་གྱི་འཕེལ་རིམ་ཁྲོད་དགེ་མཆོན་ལུན་པའི་རུས་པ་འདོན་རྒྱའི་རེ་བ་ཡོད་ཅེས་བསྐྱར་གནང་བ་རེད།

མཆོ་སྔོན་ཞིང་སྤྱད་དང་ཞིང་ཆེན་སྤྱིད་གཞུང་གི་ལས་དོན་སྐྱར་ཞུའི་ཞིང་ཆོགས་འདུའི་ཐོག་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུའི་ཅི་ཞི་ཅིན་མིང་གིས་མགོ་ལོག་མཐེལ་དུ་ཆགས་པའི་དར་ལག་རྒྱང་ཁྲུའི་དེ་བ་ཡོད་ཅེས་བསྐྱར་གནང་བ་རེད།

ཁྲུའི་དགོན་གྱིས་སྐར་ལའི་དར་དམར་བསྐྱངས་པ་ནས་བཟུང་མགོ་ལོག་ལྟ་མང་ལ་གནམ་ས་སྒྲ་འོག་ཏུ་འབྱུར་བ་ལྟ་བུའི་འབྱུར་ལོག་བྱུང་བ་བདེན་དཔང་བྱས་པ་མ་ཟད། ཆོས་ལུགས་ལས་རིགས་ཀྱི་མི་སྤྱ་དང་དད་ལུན་མང་ཆོགས་ཀྱིས་ཏར་ལ་བཅོཾ་བཀྲར་ཞུ་བའི་བཅོཾ་སེམས་གྲུང་མངོན་པར་བྱས་ཡོད། ལོ་70ལྷག་ཙམ་རིང་ཁྲུའི་དགོན་གྱིས་ཐོག་མམ་པར་གསུམ་དུ་གཤི་བཟིད་ལུན་པའི་སྤེལ་རྒྱུན་དར་སྤེལ་བཀྲང་ནས་བྱལ་གཅེས་ཆོས་གཅེས་དེ་དགོན་པ་གཞི་རྒྱུགས་པའི་ཅ་བར་བཅིས་ཡོད།

“དེར་མི་རིགས་ལས་དོན་དང་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ཡག་པོ་སྐྱབ་པར་སྤོ་སྤྱོད་འབྱེད་པའི་དོན་སྐྱོར་ལུན་ཡོད་”སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུའི་ཅི་ཞི་ཅིན་མིང་གིས་“དུས་རབས་གསར་པའི་ཏར་གོ་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་གྱི་རིགས་

པའི་གཞུང་ལུགས་དང་མཛད་སྤྱོགས་སྤྱིད་རྒྱས་སྤྱོགས་ཡོངས་ནས་ལག་བསྐར་བྱས་ཏེ། ཆོས་ལུགས་ལས་རིགས་ཀྱི་བསམ་སྒོ་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་ཁྱིད་སྟོན་ལ་ཐུགས་སྟོན་བྱག་དགོས་”ཞེས་ནན་བཤད་གནང་བ་རེད།

ཁྱིམ་གཞིས།

“**སྤྱི་ཆོ་གས་བཅོས་སྟོང་གི་གཙོ་གནད་གཞི་རིམ་དུ་**”

འཛོག་དགོས་”

ཕྱེ་ཁུལ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་བཅོས་སྟོང་གི་ཆོན་པ་རྒྱང་ཤོས་ཡིན་ཞིང་། ཡལ་ག་མང་རུང་ར་ཙ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པས་ཕྱེ་ཁུལ་བཅོས་སྟོང་ནི་ཤིན་དུ་གལ་འགངས་ཆེ།

ཆོས་19ཉེན་གྱི་ཕྱི་དྲར། སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུའི་ཅི་ཞི་ཅིན་མིང་མི་རིགས་མང་པོ་འདུས་སྟོད་བྱེད་པའི་དཔྱིན་ཁྲོན་གྲོང་ཁྱེར་ཅིན་སྤང་རྒྱས་ཁྱུང་ཁྱིང་མེ་དོག་ལྷུམ་རའི་ཕྱེ་ཁུལ་དུ་མེབས་པ་རེད།

ཕྱེ་ཁུལ་གྱི་ཏར་དམངས་ཞབས་ཁུ་རྟེ་གནས་སུ། སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུའི་སོག་སོ་དང་པོར་ཡོད་པའི་དམངས་པན་ཞབས་ཞུའི་ཆོམས་ཆེན་དང་། ཕྱེ་ཁུལ་གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ས་ཆོགས། ཀཅས་སེམས་སྒྲི་ཆིས་ཆོང་ཁང་དང་། ཐོག་སོ་གཉིས་པར་ཡོད་པའི་“འཛོན་མང་རོ་མ་སྟོན་ཁང་”དང་ཞབས་ཁྱོ་ཁང་བཅས་ལ་རེ་རེ་བཞིན་གཟིགས་པ་རེད།

དམངས་པན་ཞབས་ཞུའི་ཆོམས་ཆེན་དུ་ཕྱེ་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་པ་རྒྱམས་ལས་ལ་ཤེལ་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། ལ་ལས་སྤྱི་ཆོགས་འགན་བཅོལ་གྱི་འགྲོ་ལུགས་གཉེར་བ་དང་། ལ་ལས་བྱད་མེད་མཉམ་འབྲེལ་སྐྱར་ཆོགས་ཀྱི་ལས་ཀར་གོས་བསུར་བྱེད་པ། ལ་ལས་དཔག་མི་རྒྱན་གས་ཀྱི་མད་སྤེལ་ཁ་པར་ལེན་པ། ལ་ལ་དུད་ཆང་དུ་འཆོམས་འདྲིར་བསྟོད་ནས་ལོག་སྤོབས་མ་ཐག་ཡིན་པ་རེད།

སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱུའི་ཅི་ཞི་ཅིན་མིང་གིས། ཁོང་ཆོར་པ་ལུལ་གང་ནས་ཡིན་པ་དང་། ཆེད་ལས་གང་ཡིན་པ། ཕྱེ་ཁུལ་དུ་ལས་ཀ་བྱས་ནས་དུས་ཆོད་རི་ཅོམ་སོང་བ། ཡོང་འབབ་གང་འདུ་ཡོད་མེད། ལས་མི་སྟོན་པའི་རིགས་གང་གི་ཁོངས་སུ་གོོན་གས་མིན། སྤྱད་ཕྱིན་འཆར་གཞིགང་ཡོད་མེད་བཅས་བཀའ་འདྲི་ཞིབ་ཆོགས་གནང་བ་རེད།

“སྔོན་མང་དང་བསུར་ན་ད་ལྟའི་ཕྱེ་ཁུལ་གྱི་ལས་ཀ་གང་འདུག་”

“གྲུང་དབྱང་ནས་ཁྱུར་པོ་ཡང་གཏོང་གི་ཡིག་ཆ་བཀམ་ཆེས་ཇེ་ཁུལ་གྱི་རེའུ་མིག་སྟོང་བའི་ལས་ཀ་ཁྱུང་དུ་སོང་ནས་ལས་བྱོད་སྔར་བས་ཆེ་དུ་ཕྱིན་སོང་”

“སྤྱི་ཆོགས་བཅོས་སྟོང་གི་རྟེ་བ་གཞི་རིམ་དུ་འཛོག་དགོས། གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱེ་ཁུལ་གྱིས་མི་སེར་ལ་མད་ཀར་ཞབས་འདེགས་ཞུ་ཡི་ཡོད་” “ཕྱེ་ཁུལ་ནི་ཁྱེའི་ཆང་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་འདྲ། ཕྱེ་ཁུལ་གྱི་དཔྱད་ཁག་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་དང་ལས་ཀའི་སྤོ་སེམས་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་མཐོང་སྐབས་དར་རང་སྒྲི་བདེ་པོ་བྱུང་། ཕྱེ་ཁུལ་གྱི་ཏར་ར་འདྲུང་ནི་ཏར་གིས་གཞི་རིམ་མང་ཆོགས་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་འགག་ཆའི་ལུ་ཆོགས་ཤིག་རེད། ཕྱེ་ཁུལ་གྱི་ཏར་ར་འཇུག